

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 29.01.2022
Published /Yayınlanma 14.04.2022
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Yashot, M. (2022). Sosyal medyanın ve Yemen'deki siyasi olayların Türkiye'de yaşayan yemenlilerin üzerindeki etkisi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 9(82), 645-651.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2976>

Mohammed BA YASHOT

<https://orcid.org/0000-0003-2550-446X>

İstanbul Üniversitesi, İletişim Fakültesi/ SBE, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, İstanbul/ TÜRKİYE

SOSYAL MEDYANIN VE YEMEN'DEKİ SİYASİ OLAYLARIN TÜRKİYE'DE YAŞAYAN YEMENLİLERİN ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

THE EFFECT OF SOCIAL MEDIA AND POLITICAL EVENTS IN YEMEN ON YEMEN IS LIVING IN TURKEY

Issue/Sayı: 82

Volume/Cilt: 9

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin siyasi katılımını arttırmada sosyal medyanın oynadığı rolün boyutunu, sosyal medyayı kullanmalarının nedenleri ve Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin Yemen'de gerçekleşen siyasi harekete katılımının boyutunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu araştırma, Türkiye'de yaşayan rastgele bir Yemenli örnekleme üzerinde bir anket formu kullanarak fenomenin özelliklerini ve boyutlarını tanımlamaya çalışan tanımlayıcı araştırma kapsamına girmektedir. Araştırma, birtakım sonuçlara ulaşmıştır: Bunlardan en önemlisi, Türkiye'de bulunan Yemenlilerin yüzde %67.48'i Yemen'de siyasi olan biten meseleleri sosyal medya sayfalarından takip etmektedir. Türkiye'de bulunan Yemenlilerin yüzde %61.93'ü Yemen'deki ünlü, siyasetçi ve medyaçıları takip ederek Yemen'deki meselelerin yanı sıra insani durumlardan da haberdar olmaktadır. Türkiye'de bulunan Yemenlilerin %72.06'sı sosyal medya sayfalarının Yemen siyasetinde yeni ünlüleri yarattığına inanıyor. Yemen'deki siyasi olayların sosyal medya aracılığıyla takip yüzdesine gelince, ruh halindeki değişim eğilimi ister neşe ister üzüntü olsun, katılımcıların ruh halini %74,35 oranında etkilemektedir, ayrıca WhatsApp uygulamasının Yemen'deki siyasi meseleleri araştırma örneklemini bilgilendirmenin ilk yolu olduğu %77,29 oranı ile gösterilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siyasi Katılım, Türkiye'de Yaşayan Yemenliler, Sosyal Medya.

ABSTRACT

The aim of this research is to identify the size of the role that social media plays in increasing the political participation of Yemenis living in Turkey, the motives for their use of social media sites, and the extent of the participation of Yemenis living in Turkey in the political movement taking place in Yemen, and this research falls within the descriptive research that seeks To describe the characteristics and dimensions of the phenomenon by using a questionnaire form on a random sample of Yemenis living in Turkey. The research has reached a set of results, the most important of which are the following: The research sample follows specific pages with a rate of 67.48% in its interaction with political issues in Yemen, followed by a follow-up of celebrities, politicians or media professionals with a percentage of 61.93% as a form of interaction that contributed to the briefing of the sample Researching political issues in Yemen. The results indicated that the research sample believes that social media has created new celebrities in the political field by 72.06%, while the rate of follow-up of political events in Yemen through social media affects by 74.35% the mood of the research sample, whether the trend of change in mood is joy or sadness. The results indicated that the WhatsApp application is the first way to inform the research sample of political issues in Yemen, with a percentage of 77.29%.

Keywords: Political participation, Yemenis living in Turkey, social media.

1. GİRİŞ

İnternetin sanal dünyasının önemi, kullanımlarının çeşitliliği ve kullanıcı sayısının artması ile dünyada artmaktadır, bu önemin oynadığı önemli siyasi, sosyal, ekonomik, bilimsel ve kültürel rollerin yanı sıra, bilgi alışverişi alanıyla sınırlı değil, ayrıca içinde yaşadığımız gerçek hayatımızın oluşumunun başlangıcını ve kamuoyu için bir endüstriyi temsil eden internet üzerinden iletişim teknolojisi ile rol oynamaktadır.

Arap devrimlerinin patlak vermesi ve diğerleri gibi Arap dünyasının birçok ülkesinde gündeme getirilen bir dizi meseleye bakıldığında, öncelikle etkileşimli medyadan, özellikle sosyal ağ sitelerinden, geleneksel medyaya hâkim olan ve yönlendiren kamu sorunlara haline geldiğini fark edilir.

Araştırmacının çevrimiçi iletişim sitelerini seçmesinin nedeni, sınırsız etkileşimli özellik ile ayırt edilen sanal bir iletişim aracını temsil etmesidir. Bu interaktif sitelerin gerçekçi siyasi katılım sağlama yeteneğini sorgulayanlara ve katılımın ancak siyasi yaşamın gerçeklerine yansıyan somut pratik önlemlere göre sağlandığını iddia edenlere cevap vermek için, bu gençler, onları özümseyebilen açık gerçekliklerinde görmektedir.

Bu çalışmanın önemi, Türkiye'deki Yemen toplumunun geniş bir öğrenci yelpazesinin yanı sıra birçok politikacı, medya profesyoneli, yazar ve üniversite profesörünü içeren topluluklardan biri olması gerçeğinde yatmaktadır, bu da Türkiye'deki Yemen toplumunun üyelerinin sosyal ağlar ve internet aracılığıyla Yemen'deki siyasi olaylardan etkilendiği anlamına gelmektedir. Bunun yanı sıra, sosyal medyanın Türkiye'deki Yemen toplumu açısından Yemen'deki siyasi olaylardan haberdar olma üzerindeki etkisinin kapsamını ele alan nadir çalışmalardan biri olması gerçeğinde de yatmaktadır.

2. SOSYAL MEDYA ve SİYASİ OLAYLARDAKİ ROLÜ

Aralık 2010'da sosyal medya (Facebook), üç hükümetin düşmesine yol açan bir dizi olayın biçimini etkiledi ve YouTube videoları, Amerikan gençliğini polis karşısında silahlanmaya motive etmiştir. Birkaç ay sonra, dünyadaki çoğu şehirde bir grup göstericinin eli ile kaos hüküm sürmüştür, böylelikle BlackBerry ve Twitter mesajları aralarında arabuluculuk rolünü oynadı, Facebook, Batı Amerika çetelerinin videolarıyla ateşlenirken, bu da şiddet döngüsünün yayılmasına katkıda bulundu, tüm bu olaylar bize teknoloji ve sosyal medyanın ortak yönlerini göstermektedir (Gupta & Brooks, 2013).

2010 yılının sonunda 26 yaşındaki Tunuslu "Mohammed Bou Azizi" işsiz olduğu için intihar etmeye karar vermiştir. Mohammed, kendisini polis memurlarının sürekli taciz ve aşağılanmasından da kurtarılamayan sokak satıcılarından biri olarak bulmuştur. Bir kadın polis (Tunus polisi için çalışan) tarafından yüzüne tokat atıldığı gün geldikten sonra, Mohammed ünlü ifadesini Facebook'ta yayınladı (kayboldum, ne yapacağımı bilmiyorum). Şikâyeti görmezden gelen sorumlu tarafa tepki göstermek üzere Mohammed, vücudunu ateşe vermiş; birkaç gün sonra kendisini bir binadan atan başka bir işsiz kişi ölmüş; kısa süre sonra devrimin ateşlerini yakan ve Tunus hükümetinin çöküşüne yol açan kıvılcım olan ölüm haberi yayılmıştır (Metal, 2018).

Sosyal medyanın bir siyasi katılım aracı olarak kullanımını özellikle bazı Arap ülkelerinde artmıştır. Gazeteciler ve sivil toplum örgütleri profesyonel çalışmalarında interneti en çok kullanan kişilerdir ve muhalefet partileri sırayla elektronik mesajlar ve tweetleri kullanarak protestolar düzenlemek, belirli politika fikirlerini yaymak ve ifade etmek ve çeşitli konularda görüş bildirmekte rol oynamıştır. Bu araçlar aynı zamanda siyasi partilere bu ağların sayfaları aracılığıyla fikirlerini sunma, militanları ve üyeleriyle sorunsuz iletişim kurma fırsatı da sağlamaktadır (Belmouali, 2017).

Sosyal medya, Yemen'deki durumla ilgili olayları hızlı bir şekilde yayınlamak ve ele almak için çalıştı ve bu medya Yemen meselesini aydınlatmada ve vurgulamada büyük rol oynadığı için mesele medya aracılığıyla daha fazla ortaya çıktı. Bu, sosyal medyada görünen ve mevcut Yemen durumunu somutlaştıran yorumlardan, sohbetlerden, fotoğraflardan ve videolardan açıkça görülmektedir. Herhangi bir Yemenli göçmenin, göçmenleri belirli bir amacı benimsemeleri veya belirli bir eğilimi savunmaları için harekete geçirmek için sosyal medya sayfaları veya Twitter'da Tweetler aracılığıyla davet ve hashtagler yayınlaması mümkün hale gelmiş, bu tür çağrılar ister meşru hükümet ister ülke içindeki darbe milisleri veya Arap koalisyonu için güçlü mesajları temsil ediyordu (Al-Tamimi, 2020).

3. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Önceki çalışmaların gözden geçirilmesinde, internet üzerindeki etkileşimli web sitelerinin Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin katılımını desteklemedeki rolüyle ilgili doğrudan çalışmalar olmadığı fark edilse de yeni medyanın farklı ülkelerdeki farklı meseleleri ele alırken oynadığı rol üzerine çalışmalar olduğu görülmüştür.

Araştırma alanı tüm bu çalışmaların ele alınmasına izin vermediği için bunlardan birkaç örnek şu şekilde ele alınabilir:

3.1. Kamel Khorshid (2011) "Arap Siyasal Hareketini Harekete Geçirmede Medyanın Rolü Örnek Olarak Sosyal Medya Ağları" Başlıklı Çalışması

Bu çalışma, Arap siyasi hareketinin Arap devrimlerini ateşlemek, momentumlarını sürdürmek ve gençlerini harekete geçirmek için sosyal ağ sitelerinin potansiyellerini nasıl kullanabileceğini belirlemeyi amaçladı. Çalışma, bu sitelerin siyasi harekete katılmak için çekişme noktaları haline geldiği, korku bariyerini kırdıkları, gizli siyasi eylemi açık bir faaliyete dönüştürdükleri, devrimlerin ideolojik seferberliği rolünü oynadıkları, devrim fikirlerini yaymaları ve devrimci talepleri benimseyerek ve bu talepleri desteklemede varlıklarını elde ettikleri sonucuna vardı. Çalışma, bu sitelerin devrimciler arasındaki koordinasyonda önemli bir rol oynadığını, siyasi gruplar arasında ağ kurma ve oturma eylemleri düzenleme konusunda kullanıldığını gösterdi. Arap gençliğinin basamak alıp imajını, saf gençlerden özgürlük, haysiyet ve değişime özlem duyan aktif gençliğe dönüştürerek değiştirmeye katkıda bulundu (Khorshid, 2011).

3.2. Abdo Hafez'in (2011) Üniversite Gençliğinin Sosyal Ağlar Aracılığıyla İletişimi Başlıklı Çalışması

Bu çalışma, sosyal ağlar aracılığıyla üniversite gençleri arasındaki iletişimin gerçek nedenlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Gençlik grubunun sosyal ağların aşırı kullanımına olan inancının, gerçekçi bir topluluk ortamında sosyal ilişkiler kurmak için gerekli becerilerin kaybına ve sosyal ağlar aracılığıyla iletişim karşılığında yüz yüze kişisel iletişimin azalmasına yol açarak gençlerin sosyal yabancılaşma eğilimine yol açtığını gösterdi (Hafez, 2011).

3.3. Catalina Toma (2010) Çalışması: İnternette Kendini Olumlama: Facebook Kullanmanın Nedenleri, Avantajları ve Sonuçları

Kullanıcıların benlik algılarını ve duygusal durumlarını desteklemek için kişisel sayfalarına koydukları veri ve bilgilerin ilişkisini ifade eden kendini doğrulama teorisine "Self-affirmation" göre Facebook'un kullanıcılar üzerindeki psikolojik etkilerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Çalışma, en önemlisi Facebook'u uzun süre kullanmanın, kullanıcıların hayattaki görevlerini yerine getirme performanslarını olumsuz etkilediği birkaç sonuç buldu (Toma, 2010).

3.4. Ya Wen Wang'ın (2010) Çalışması: Konuşma, Siyaset ve Medya: Medya, Siyasal Konuşma ve Siyasal Katılımla Nasıl İlişkilidir?

Siyasi medyanın sunduğu haberlere maruz kalma ile siyasi katılım arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçladı. En önemli bulgu hem yerel televizyon haberlerinin kullanımı hem de gazete kullanımının siyasi konuşmayla olumlu bir şekilde bağlantılı olmasıdır. Eğitim ile televizyon haberlerinin kullanımı arasında bir ilişki olmadığını, eğitim ile siyasi söylem arasında bir ilişki olmadığını belirtti (Wang, 2010).

3.5. Jarad'ın (2009) Çalışması: Facebook Sitesindeki Filistinli Tartışma Grupları

Çalışma, Filistinlilerin Facebook'taki tartışma gruplarını kullanmasının nedenlerini ortaya çıkarmaya çalıştı. Çalışma, 290 Filistinli tartışma grubu kullanıcıları üzerinde gerçekleştirildi. En önemli bulgu Filistinlilerin birçok siyasi meseleyi ve konuyu tartışmak için Facebook'taki tartışma gruplarını kullandığı ve Facebook'taki tartışma gruplarını kullanmaya en çok motive olmuş Filistinlilerden birinin kişisel kimliğe ulaşmak ve bilgi edinmek olduğunu söylenebilir (Jarad, 2009)

3.6. Weiwu Zhang ve Stella Chia'nın (2006) Çalışması: Medya Kullanımının ve Sosyal Dengenin Sivil ve Politik Katılım Üzerindeki Etkileri

Bu çalışma, medya kullanımının sivil ve politik katılım üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmayı amaçladı. Bu anket çalışması, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 219 katılımcıdan oluşan bir örneklem üzerinde, veri toplamak için bir araç olarak telefon görüşmeleri kullanılarak gerçekleştirildi. Bireylerin

sosyal temaslarının siyasi ve sivil katılım üzerinde önemli etkileri olduğu kanıtlanmıştır. Gazete okumanın ve televizyonda halkla ilişkileri izlemenin sivil katılımı etkilememekle birlikte siyasi katılımı etkilediğini ortaya koydu(Zhang & Chia, 2006).

3.7. Önceki Çalışmalara İlişkin Yorumlar

Önceki çalışmaların çoğunun bu çalışmanın bazı temel yönlerini ele aldığı ve yeni medyanın önemi ve medya kavramına niteliksel bir sıçrama ve birçok farklı konunun getirilmesindeki rolüne işaret ettiği görülmüştür. Önceki çalışmalara dayanarak aşağıdaki gözlemler sıralanabilir:

1. Özellikle Yemen dışında yaşayan Yemenliler için sosyal medya ve bunun Yemen toplumu üzerindeki etkisi konusunda fazlaca araştırmaya ihtiyaç duyulduğu ve bu tür çalışmaların hâlâ eksik olduğu ortaya çıkmıştır.
2. Sosyal ağ sitelerinin kullanımının doğası ve bunların gençlik üzerindeki etkilerinin sınırlarını ele alan çalışmaların sonuçlarında, bu sitelerin sosyal ilişkileri canlandıran ve destekleyen rolünde temsil edilen olumlular da dahil olmak üzere, kullanıcılar arasında ortak ilgi ve faaliyetlere dayalı insan ilişkileri kurma ve fikirlerini ifade etmek için geniş alanlar yaratmada tutarsızlıklar bulunmuştur.
3. Yabancı araştırmaların sosyal ağ sitelerinin rolüne yaklaşımlarında, gençleri etkileme yeteneklerinin yanı sıra iletişim değişkenlerine odaklanarak daha derinlemesine ve kapsamlı olduğu ve bazı çalışmalar ailenin rolü ve toplumda hakim olan kültürel yapı ve etkisi üzerine odaklanmış ve bu çalışmaları daha derinlemesine karakterize ettiği söylenebilir.

4. AMAÇ ve YÖNTEM

4.1. Amaç

Bu araştırma, Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin siyasi katılımını artırmada sosyal medyanın oynadığı rolün boyutunu, sosyal medyayı kullanmalarının nedenleri ve Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin Yemen'de gerçekleşen siyasi harekete katılımının boyutunu belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yukarıdaki literatür tartışmaları ve amaçlar doğrultusunda, aşağıda sıralanan araştırma sorularına cevap bulunmaya çalışılmaktadır:

Araştırma Sorusu 1: Yemen'deki siyasi meselelerle ilgili katılımcılarının bilgilendirilmesine katkıda bulunan sosyal medya siteleri hangileridir?

Araştırma Sorusu 2: Yemen'deki siyasi konular için katılımcılarının alınmasına katkıda bulunan sosyal medya aracılığıyla başkalarıyla etkileşim biçimleri nelerdir?

Araştırma Sorusu 3: Katılımcıların, sosyal medyanın Yemen'deki siyasi olayları vurgulamadaki rolünü nasıl görüyor?

Araştırma Sorusu 4: Katılımcıların sosyal medyaya davet edilen bir harekete veya siyasi bir etkinliğe hangi ölçüde katıldı?

Araştırma Sorusu 5: Siyasi konulara ilişkin katılımcıların sosyal medya aracılığıyla paylaşmanın yöntemleri nelerdir?

4.2. Evren, Örneklem

Evren, Türkiye'de yaşayan Yemenlileri içermektedir. Resmi olmayan istatistiklere göre Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin sayısı yaklaşık 10.000, Türkiye'deki Yemenli öğrenci sayısı ise Türkiye'de farklı şehirlere dağılan yaklaşık 4 bin öğrenciden oluşmaktadır. Öte yandan Yemenli aileler Yemendeki savaş, çatışma vb. olumsuz durumlardan dolayı Türkiye'yi sığınacak bir liman olarak görmektedir (Bayashot, 2020).

Araştırmada, 150 kişinin katıldığı bir anket kullanılarak Türkiye'de yaşayan Yemenlilerden rastgele bir örneklem seçilmiştir.

5. BULGULAR

5.1. Yemen'deki Siyasi Konular Katılımcılarının Bilgilendirilmesine Katkıda Bulunan Sosyal Medya Siteleri Hangileridir?

Tablo 1: Katılımcılarının Yemen'deki Siyasi Konular Hakkında Eğitilmesine Katkıda Bulunan Sosyal Medya Sitelerinin Analizi Sonuçları

Araç	Ortalama	Yüzde Oranı
Facebook	2.61	65.20
Twitter	1.51	37.75
YouTube	2.31	57.68
WhatsApp	3.09	77.29
Instagram	1.67	41.67
Snapchat	0.58	14.38
Telegram	1.39	34.80

WhatsApp'ın 3.09 aritmetik ortalama ve %77,29 ile siyasi konularda araştırma örneklemini bilgilendirmek için ilk yöntem olduğu Tablo (1)'de açıkça görülmektedir. Facebook'un 2.61 ortalama ve %65,20 ile ikinci yöntem olduğu görülmektedir, ondan sonra ise 2.31 ortalama ve %57,68 ile YouTube gelmektedir. Sonuçlar, Instagram'ın 1.67 ortalama ve %41,67 ile siyasi meseleleri araştırma örneklemini bilgilendirmenin dördüncü yolu olduğunu göstermiş ve 1.51 ortalama ve %37,75 ile beşinci sırada yer alan Twitter'in önüne geçtiği görülmüştür, ondan sonra ise 1.39 ortalama ve %34,80 ile Telegram gelmektedir. Sonuçlarda ayrıca Snapchat uygulamasının, araştırma örneklemini siyasi konular hakkında bilgilendirmede sosyal medyadaki en düşük orana sahip olduğu, 0.58 ortalama %14,38'lik bir yüzde ile yedinci ve son sırada olduğu tespit edilmiştir.

5.2. Yemen'deki Siyasi Konular İçin Katılımcılarının Alınmasına Katkıda Bulunan Sosyal Medya Aracılığıyla Başkalarıyla Etkileşim Biçimleri Nelerdir?

Tablo 2: Yemen'deki Siyasi Meselelere Katılımcıları Çekmeye Katkıda Bulunan Sosyal Medya Aracılığıyla

Araç	Ortalama	Yüzde Oranı
Bir grupta grup tartışması	1.76	43.95
Sesli sohbet	1.24	31.05
Sohbet mesajları (chat)	2.01	50.33
Belirli sayfalarda takip etmek	2.70	67.48
Belirli ünlüleri, politikacıları veya medya figürlerini takip etmek	2.48	61.93
Gönderiler hakkında beğenilme veya şikâyet etme	1.88	46.90
Gönderiler gönderme (Retweet)	1.27	31.86
Gönderilere yorum yapma	1.56	39.05
Canlı yayını takip etme	1.50	37.42
Canlı yayın yapın	0.50	12.42

Başkalarıyla Etkileşimde Bulunma Yollarının Analizi Sonuçları

Tablo (2), araştırma örnekleminin Yemen'deki siyasi konularla etkileşiminde belirli sayfaları takip ettiği (Ortalama=2,70 ve %67,48 ile) ve ardından belirli ünlü, politikacı veya medya profesyonellerinin (Ortalama=2,48 ve %61,93 ile) bir etkileşim biçimi olarak siyasi konularla ilgili araştırma örnekleminin brifingine katkıda bulunmuştur. Sonuçlar, sohbet mesajlarının siyasi konulardaki sosyal medya etkileşim biçimlerinin %50,33'ünü (Ortalama=2.01) temsil ederken, paylaşımlarda beğenme, şikâyet veya öfkelenme sosyal medya aracılığıyla dördüncü (Ortalama=1.88 ve %46,90 ile) etkileşim düzeyini temsil ettiğini göstermektedir; sosyal medya gruplarında grup tartışmaları, siyasi konularla etkileşim aracı olarak %43,95 (Ortalama=1,76) oranıyla beşinci sırada yer almaktadır. Gönderilerde yorum yapmak, siyasi konularla etkileşim aracı olarak altıncı sırada (Ortalama=1.56 ve %39.05 ile) gelirken, canlı yayında takip etmek, siyasi konularda brifingde sosyal medya ile etkileşimin %37,42'sini temsil etmektedir. Sonuçlar ayrıca gönderileri paylaşma veya yeniden yayınlamasının siyasi konularda sosyal medya ile etkileşim şeklinde sekizinci sırayı temsil ettiğini (Ortalama=1.27 ve %31,86 ile), ardından dokuzuncu sırada %31.05 ve 1.24 ortalama ile sesli sohbetler geldiğini göstermiştir. Ayrıca canlı yayın yapmak, onuncu ve son sırada yer aldığı için siyasi konularla en az etkileşim biçimidir (Ortalama=0,50 ve %12,42).

5.3. Katılımcıların, Yemen'deki Siyasi Olayları Vurgulamada Sosyal Medyanın Rolünü Nasıl Görüyor?

Tablo 3: Katılımcıların Yemen'deki Siyasi Olayları Vurgulamada Sosyal Medyanın Rolünü Nasıl Gördüklerinin Analizi Sonuçları

Araç	Ortalama	Yüzde Oranı
Yeni bir siyasi söylem yaratıyor	2.22	55.56
Yemen siyasi karar alma mekanizmasını etkiliyor	2.07	51.80
Yemenli siyasi yetkilileri görevden alıyor veya işten çıkartıyor	1.51	37.75
Yemenli siyasi partiler bunu siyasi baskı kartı olarak kullanıyor	2.31	57.68
Siyasi alanda yeni ünlüler yaptı	2.88	72.06

Siyasi olayları vurgulamada sosyal paylaşım sitelerinin rolüne ilişkin Tablo (3)'te elde edilen sonuçlar, araştırma örnekleminin sosyal medyanın siyasi alanda yeni ünlüler yarattığına %72.06 (Ortalama=2.88) inandığını göstermektedir. Araştırma örneklemini, Yemenli siyasi partilerin sosyal medyayı bir siyasi baskı kartı olarak kullandığına inanırken (Ortalama=2,31 ve %57,68 ile) araştırma örnekleminin %55,56'sı sosyal medyanın Yemen'deki siyasi olayları vurgulamak için yeni bir siyasi söylem oluşturduğuna inanmaktadır. Sosyal medyanın siyasi karar almadaki rolü hakkında konuşurken, araştırma örnekleminin %51,80'i (Ortalama=2,07) sosyal medyanın Yemen'deki siyasi kararları etkilediğine gösterilmektedir, araştırma örnekleminin yalnızca %37,75'i (Ortalama=1,51) sosyal medyanın Yemenli politikacıların görevden alınmasını veya işten çıkarılmasını etkilediğine inanmaktadır.

5.4. Katılımcıları Sosyal Medyadan Davet Edilen Bir Harekete veya Siyasi Bir Etkinliğe Ne Ölçüde Katılıyor?

Tablo 4: Katılımcıların Sosyal Medyada Çağrılan Bir Harekete veya Siyasi Bir Olaya Ne Ölçüde Katıldığının Analizi Sonuçları

Tepki	Tekrarlama	Yüzde Oranı
Her zaman	2	1.3
Sık sık	26	17.0
Ara sıra	38	24.8
Hemen hemen	36	23.5
Hiç	51	33.3
Toplam	153	100 %

Tablo (4) 'teki sonuçlar, araştırma örnekleminin %33,3'ünün sosyal medya üzerinden çağrılan herhangi bir siyasi hareket veya olaya katılmadığını, ayrıca %23,5'inin sosyal medya aracılığıyla çağrılan siyasi harekete nadiren katıldığını göstermektedir. Sonuçlar ayrıca, katılımcıların %24,8'inin sosyal medya üzerinden çağrılan siyasi etkinliklere orta bir şekilde katıldığını, %17'sinin ise genellikle sosyal medya aracılığıyla çağrılan herhangi bir siyasi harekete çoğu zaman katıldığını ve yalnızca %1,3'ünün sosyal medya aracılığıyla çağrılan siyasi etkinliklere sürekli katıldığını göstermektedir.

5.5. Siyasi Konulara İlişkin Katılımcıların Sosyal Medya Aracılığıyla Paylaşmanın Yöntemleri Nelerdir?

Tablo 5: Katılımcıların Siyasi Konulara Hangi Yöntemlerle Katılımlarının Sosyal Medya Üzerinden Analizi Sonuçları

Araç	Ortalama	Yüzde Oranı
Yemen'deki siyasi olaylarla ilgili haberleri ve bilgileri takip etmek için sosyal medyayı kullanıyorum	2.69	67.16
Yemen'deki siyasi olaylarla ilgili bilgilerin doğru olduğunu doğrulamak için sosyal medyayı kullanıyorum	2.46	61.44
Sosyal medya üzerinden Yemen'de siyasi bir olayı izlememe göre ruh halim (neşe veya kederle) değişiyor.	2.97	74.35
Sosyal medyadaki profil resmimi Yemen'deki siyasi olaylara göre değiştiriyorum.	1.27	31.86
Sosyal medya üzerinden elektronik siyasi kampanyalara katılıyorum (araştırmanın dördüncü sorusuna benzediği için bu soruyu tablodan çıkarmasını öneririm)	1.55	38.73
Sosyal medya aracılığıyla Yemen'deki siyasi olaylar hakkında fikir ve görüş sunuyorum	1.61	40.36

Tablo (5)'teki sonuçlar, Yemen'deki siyasi olayları sosyal medya aracılığıyla takip etmenin, ruh halindeki değişim eğiliminin (neşe veya üzüntü) araştırma örnekleminin ruh halini %74,35 etkilediğini

ortaya koymuştur. Araştırma örnekleminin %67,16'sının Yemen'deki siyasi olayları sosyal medya aracılığıyla takip ettiği, örneklemin %61,44'ünün Yemen'deki siyasi olayların geçerliliğini doğrulamak için sosyal medyayı kullandığı görülmektedir. Ayrıca %40,36'sı Yemen'deki siyasi olaylarla ilgili görüş ve fikirlerini sosyal medya aracılığıyla paylaşmaktadır. Araştırma örnekleminin %31,86'sı ise siyasi olaylara göre sosyal medyadaki profil resimlerini değiştirerek Yemen'deki siyasi olaylarla etkileşime girmektedir.

6. TARTIŞMA ve SONUÇ

Sosyal medya, siyasi katılımı artırmak ve dünya halkları arasında farkındalık yaratmak için kullandığı farklı nedenlere göre son yıllarda önemli bir rol oynadı ve insanlar tarafından hükümetlere baskı yapmak, hükümetleri izlemek ve yolsuzluğu ortaya çıkarmak için kullanılan bir araç haline gelmektedir.

Sosyal medya bundan daha çok Yemen dahil olmak üzere çoğu Arap ülkesinde Arap Baharı devrimlerine katkıda bulundu ve bu olayları etkilemede önemli bir rol oynamıştır.

Araştırmanın ulaştığı analitik sonuçlarına göre sosyal medyanın Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin, Yemen toplumunun yaşadığı konulardaki görüş ve yönelimleriyle siyasete katılımının önünü açtığı söylenebilir, ayrıca sosyal medya, modern çağın önde gelen araçlarından biri haline geldiğinden, bu kitle kategorisinin politik farkındalığının yayılmasına da katkıda bulunmuştur.

KAYNAKÇA

- Al-Tamimi, A. (2020). The Role of Social Media in Increasing Political Participation of Yemeni Immigrants. *Field Study Journal of Media Studies Issue*, 11.
- Bayashot, M. (2020). *Türkiye'de yaşayan Yemenlilerin Türk televizyon dizilerini alımlamaları*. Yüksek Lisans tezi, Atatürk Üniversitesi ,Erzurum.
- Belmouali, B. (2017). *The Role of the New Media in Upbringing and Political Practice*, *Journal of the Humanities and Social Sciences*. Qasidi Merbah University.
- Gupta, R. & Brooks, H. (2013). *Using social media for global security*. John Wiley and Sons.
- Hafez, A. (2011). *Üniversite gençliğinin sosyal ağlar aracılığıyla iletişimi*. Yüksek Lisans Tezi, Petra Üniversitesi, Amman.
- Jarad, L. (2009). *Palestinian Facebook Groups: Their uses and Gratification*. Unpublished M.A, Miami University, Ohio.
- Khorshid, K. (2011). *The Role of the Media in Mobilizing the Arab Political Movement Social Media Networks*. Master's thesis, Petra University, Amman.
- Metal, H. (2018). Future and Foresight Studies in Facing the Problems of the Arab Region: The Arab Spring Revolutions as a Model. *Studies and Research*, 13, 801-815.
- Toma, C. (2010). *Affirming The self online: Motives, benefits and costs of Facebook use*. Unpublished Ph.D, Corell University ,New Yourk.
- Zhang, W. & Chia, S. (2006). *The Effects Of Mass Use and Social Capital on Civi and Political. Participation*, *Communication Studies*, American.
- Wang, Y. (2010). *Talking, Talking, Politics, and Media : How Does Media Correlate With Political Talk and Participation*. Unpublished M.A Thesis, ,California state University, California.